

[Socialministeren.]

Jeg forstår også på samtlige ordførere, at det vil man være med til, og det takker jeg for.

Hermed bortfalder også bestemmelsen om, at mennesker, fordi de har haft det økonomisk dårligt uden egen skyld, ikke har mulighed for at stemme. Mon ikke det er rigtigt af os at søge at føre disse mennesker ind i vor kreds i stedet for stadig at prøve på at skubbe på dem, hvor vognen hælder? Mon ikke vi alle skulle være interesserede i netop for folkestyrets skyld at søge at drage alle de mennesker, der her kan være tale om, ind i det demokratiske samfundsliv, som vi ønsker skal blomstre? Det og intet andet har i hvert fald været min mening med at fremsætte lovforslaget om, at disse bestemmelser om fattighjælp og tab af valgret skal afskaffes.

Hvad angår tilbagebetalingspligten, er det ikke noget nyt spørgsmål for mig. Allerede i 1938 rejste jeg i folketinget det spørgsmål, om det ikke var rimeligt, at folk, der uden egen skyld måtte have hjælp gennem de sociale udvalg, ikke skulle tilbagebetale, ud fra den betragtning, at de aldrig kunne komme ovenpå; fik de endelig arbejde, stod de med gæld, kommunehjælpen, der skulle tilbagebetales, de skulle betale skat, og på den måde syntes det hele at se sort ud for disse mennesker. Det er altså ikke, som det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen siger, nogle blomster, jeg har plukket i kommunisternes have, det er problemer, som jeg har beskæftiget mig med, lige så længe jeg har været medlem af folketinget og også før den tid, fordi jeg kendte noget til de menneskers vilkår, der fik en slig hjælp.

Når man nu ser, at der af de ca. 48 mill. kr., som 72 000 understøttede har fået i 1951—52 i kommunehjælp, ved kommunernes eller de pågældendes eget initiativ kun er tilbagebetalt ca. 2 mill. kr., og tænker på det mægtige administrationsapparat, der skal opretholdes, og på den belastning, tilbagebetalingen er for de mennesker, der får denne kommunehjælp, så synes jeg, at alle her burde slutte op om, at der ikke, når der er tale om uforskyldt nød, skal være nogen tilbagebetalingspligt, og jeg forstod også, at de fleste af ordførerne var enige med mig heri, og det takker jeg for.

Så er der spørgsmålet om dem, der selv er skyld i, at de er kommet i vanskeligheder. For deres vedkommende har jeg i § 301 foreslået at der skal være tilbagebetalingspligt. Nu forstår jeg på det ærede medlem hr. Aksel Larsen, at han mener, at dette, i hvert fald på visse områder, er urimeligt, og at der slet ikke burde være nogen tilbagebetalingspligt, men jeg har forstået på andre ærede ordførere, at de mener, at jeg er gået for vidt, og at der i højere grad skulle være tilbagebetalingspligt.

Det lovforslag, der her er til behandling, er ikke kommet til verden fra den ene dag til den anden. Vi har i socialministeriet arbejdet med det igennem længere tid. Hver enkelt paragraf er nøje overvejet, og vi synes, at vi har fundet det rigtige, men jeg er selvfølgelig villig til i udvalget at være med til at undersøge, om der skulle være noget, som vi har overset under de forhandlinger, vi har ført, da vi udarbejdede lovforslaget.

Jeg takker det ærede medlem fru Erna Sørensen, fordi det ærede medlem gav tilsagn om at medvirke til en velvillig udvalgsbehandling og gav tilslutning til, at benævnelsen „fattighjælp“ blev strøget, og jeg går ud fra, at deri ligger, at også de retsvirkninger, der eventuelt måtte følge med fattighjælpen, bortfalder.

Det ærede medlem fru Erna Sørensen talte om, at hjælp til selvhjælp er det bedste, og det skal jeg gerne understrege; det har heller ikke med dette lovforslag været min mening at sige noget om, at hjælp til selvhjælp ikke skulle være det bedste.

Jeg takker det ærede medlem hr. Svend Jørgensen, der gav tilsagn om at medvirke til en velvillig behandling i udvalget, og jeg takker også det ærede medlem hr. Hans Hansen (Rørby) for tilslutningen til lovforslaget. Det ærede medlem hr. Hans Hansen (Rørby) fremførte nogle betragtninger angående andre problemer, som ikke sorterer under socialministeriet, hvorfor jeg ikke skal beskæftige mig med de spørgsmål.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.